

Årsredovisning och bokslut för gemensamma familjerättsnämnden Solna och Sundbyberg 2011

Sammanfattning

Ärendeutvecklingen inom den familjerättsliga verksamheten har jämfört med föregående år varit stabil. Dock märks en viss ökning av antalet samarbetsamtal och efter att ärenden som gäller fastställande av faderskap tidigare ökat kraftigt har antalet det gångna året minskat något jämfört med 2010.

Nämnden har tre inriktningsmål och fyra effektmål inom målområde *Trygghet och Omsorg*. Den samlade bedömningen är att samtliga tre inriktningsmål uppfyllts utifrån att samtliga fyra effektmål bedömts som uppfyllda.

Nämndens nettokostnader är 3,3 mkr, vilket innebär ett underskott på 1,4 procent. Enligt avtal ska Solna och Sundbyberg stå för 60 respektive 40 procent av bruttokostnaderna under 2011. Nämndens kostnader uppgår till 5,5 mkr och intäkterna från Sundbyberg är 2,2 mkr.

Nämndens kostnader och intäkter är i nivå med utfallet föregående år.

Inga investeringsmedel har använts under året.

Beslut

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna och Sundbyberg godkänner föreliggande årsredovisning och bokslut för verksamhetsåret 2011.

Ann-Charlotte Fager
Socialchef

Innehållsförteckning

Viktiga händelser	3
Ekonomi	3
Måluppfyllelse	3
Utvecklings- och kvalitetsarbete – förvaltningsövergripande	3
Utvecklings- och kvalitetsarbete på verksamhetsnivå	4
Arbete med kvinnofrid och brottsoffer	5
Tvärsektoriella frågor	5
Miljöarbetet.....	6
Entreprenader och köp av verksamhet	6
Medarbetare.....	6
Uppföljning av internkontrollplan	6
Framtiden.....	7

Bilagor:

Verksamhetsmått	A
Bokslut 2011 – Ekonomiskt utfall	B
Måltabell - gemensamma familjerättsnämnden	C

Gemensamma familjerättsnämnden för Solna och Sundbyberg

Familjerättsnämndens verksamhet regleras i hög grad av föräldrabalken och socialtjänstlagen. Den största delen av den verksamhet som bedrivs inom familjerätten är myndighetsutövning. Nämndens målgrupper är i första hand barn och ungdomar samt deras familjer.

Viktiga händelser

Ärendeutvecklingen inom den familjerättsliga verksamheten har jämfört med föregående år varit stabil. Dock märks en viss ökning av antalet samarbetsamtal och efter att ärenden som gäller fastställande av faderskap tidigare ökat kraftigt har antalet minskat något jämfört med 2010. (Se bilaga A, Verksamhetsmått)

Inom alla förvaltningens olika verksamhetsområden har det under det gångna året inletts en omfattande satsning på socialt nätverksarbete med syfte att utveckla en metodik som mobiliserar brukarnas sociala nätverk.

Ekonomi

Nämndens nettokostnader är 3,3 mkr, vilket innebär ett underskott på 1,4 procent. Enligt avtal ska Solna och Sundbyberg stå för 60 respektive 40 procent av bruttokostnaderna under 2011. Nämndens kostnader uppgår till 5,5 mkr och intäkten från Sundbyberg är 2,2 mkr. Kostnaderna är samma som under år 2010. Inga investeringsmedel har använts. (Se bilaga B, Bokslut 2011 – Ekonomiskt utfall)

Måluppfyllelse

Nämnden har tre inriktningsmål och fyra effektmål inom målområde *Trygghet och Om-sorg*. Den samlade bedömningen är att samtliga tre inriktningsmål uppfyllts.

Inriktningsmålet *Socialtjänstens familjerättsverksamhet ska stärka individens förmåga att leva ett självständigt liv och i allt sitt arbete särskilt uppmärksamma barns och ungdomars situation* följs upp genom ett effektmål. Effektmålet om att antalet ärenden som återaktualiseras efter samarbetsamtal ska minska bedöms vara uppfyllt. Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet uppfyllts.

Inriktningsmålet *Socialtjänstens familjerättsverksamhet ska arbeta förebyggande och erbjuda tidiga insatser* följs upp genom ett effektmål. Effektmålet bedöms vara uppfyllt då antalet samarbetsamtal ökat betydligt mer än antalet vårdnadsutredningar. Det finns dock delar i verksamheten att utveckla när det gäller förebyggande och tidiga insatser. Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet uppfyllts.

Inriktningsmålet *Socialtjänstens familjerättsverksamhet ska erbjuda en verksamhet med god kvalitet* följs upp genom två effektmål. Båda effektmålen bedöms vara uppfyllda även om det utifrån resultatet av genomförd brukarundersökning gäller att arbeta vidare med att utveckla och ytterligare förbättra verksamhetens kvalitet. Under året har inga beslut överklagats till högre instans. Den samlade bedömningen är att inriktningsmålet uppfyllts. (Se bilaga C, Måltabell – gemensamma familjerättsnämnden)

Utvecklings- och kvalitetsarbete – förvaltningsövergripande

Socialförvaltningens kvalitetsarbete utgår ifrån stadens policy för kvalitetsutveckling samt de krav som ställs i socialtjänstlagen. Det gångna året har arbetet bedrivits utifrån ett antal prioriterade uppgifter.

Under året har förvaltningen inom flera områden arbetat med att ta fram åtaganden för kvalitetsdeklarationer. I början av 2012 inleds arbetet med att utarbeta åtaganden som ska ingå i en särskild kvalitetsdeklaration för den familjerättsliga verksamheten.

Under 2011 har förvaltningen för första gången genomfört en förvaltningsövergripande brukarundersökning. På uppdrag av nämnden ska förvaltningen till i början av 2012 ta fram en åtgärdsplan för hur verksamheten ska utvecklas och förbättras utifrån resultatet av denna undersökning. Det samlade resultatet av undersökningen framgår av bilaga C, Måltabell – gemensamma familjerättsnämnden.

Förvaltningen har under året deltagit aktivt i stadens arbete med att ta fram en stadsgemensam synpunktshantering som startade i september samt att anpassa förvaltningens befintliga system till denna. Under året har sammanlagt två klagomål som rört nämndens verksamhet registrerats varav det ena rörde information och det andra metoder och arbetssätt.

I enlighet med vad som prioriterats i kvalitetsarbetet har förvaltningen också arbetat aktivt med att ta fram och utveckla nyckeltal och öppna jämförelser inom individ- och familjeomsorgens område.

Kvalitetsarbetet inom förvaltningens olika verksamheter har också innefattat en fortsatt utveckling av arbetssätt och metoder. I detta sammanhang kan särskilt nämnas den förvaltningsövergripande satsning som gjorts på s.k. socialt nätverksarbete vars syfte är engagera och mobilisera alla goda krafter kring enskilda klienter och brukare.

Socialtjänstens utvecklingsarbete har alltmer kommit att präglas av de krav och förväntningar som handlar om att arbeta utifrån en s.k. evidensbaserad praktik (EBP), dvs. ett förhållningssätt där brukare och professionella tillsammans fattar beslut om lämpliga insatser utifrån bästa tillgängliga kunskap. I detta arbete har nordvästkommunernas gemensamma FoU-enhet utgjort ett betydelsefullt stöd. Under det gångna året har särskilda initiativ tagits för att stärka denna enhets möjligheter att stödja kommunernas arbete med att följa upp effekterna av olika insatser.

Utvecklings- och kvalitetsarbete på verksamhetsnivå

Socialstyrelsen kommer inte att gå vidare med att för den familjerättsliga verksamheten ta fram ett anpassat ”BBIC - Barns behov i centrum”, vars syfte är att skapa nationell enhetlighet i socialtjänstens arbete med utredning, planering och uppföljning där barn och unga står i centrum. Framöver kan det därför bli aktuellt att ta del av erfarenheter från de kommuner som på egen hand utvecklar ett BBIC anpassat till den familjerättsliga verksamheten.

Under 2011 har det riskbedömningsinstrument, avseende våld i nära relationer, som används inom den familjerättsliga verksamheten setts över, bl.a. utifrån erfarenheter från andra kommuner.

Stor vikt har under det gångna året lagts vid att utveckla samverkan och erfarenhetsutbyte framför allt internt inom förvaltningen, med individ- och omsorgsförvaltningen i Sundbyberg samt med andra gemensamma familjerättsverksamheter i Nordvästkom-munerna.

Arbete med kvinnofrid och brottsoffer

Arbetet med kvinnofrids- och brottsofferfrågor har utvecklats under de senaste åren. Inriktningen är att verka för nolltolerans mot relationsvåld, ge våldsutsatta kvinnor och barn det stöd och skydd de kan behöva, erbjuda våldsutövare stöd och hjälp samt genom utbildning av förvaltningens personal höja kompetensen i dessa frågor. Utifrån prioriterade områden kan förvaltningen redovisa följande arbete 2011.

Kvinnofridsgruppen deltar i länsstyrelsens utbildning ”Våld i nära relationer med barnet i fokus” samt anordnar ett utbildningstillfälle för hela förvaltningen

Ett antal socialarbetare har deltagit i Länsstyrelsens stora utbildningssatsning ”Våld i nära relationer med barnet i fokus” och några av dessa gick även steg 2 av utbildningen. Ett FOU-café om hur stödteamet i Sundbyberg arbetar med stöd till våldsutsatta kvinnor över 18 år har anordnats. Ett utbildningstillfälle gällande relationsvåld och hur förvaltningen arbetar med dessa frågor har genomförts för all nyanställd personal.

Fortsatt utveckling av familjevåldsteamet och Relationsvåldscentrum

Familjevåldsteamets arbete kommer att koncentreras till behandling av våldsutövare, vissa utbildningsinsatser samt konsultation och rådgivning. Familjevåldsteamet är fortfarande ett projekt som till en del finansieras med medel från länsstyrelsen. Relationsvåldscentrum uppdrag är att ge kvinnor, som polisanmält att de utsatts för hot eller våld, stöd samt information om rättsprocessen. Under hösten har personalen utbildat sig i olika brukarskattningsmodeller för att kunna mäta hur insatser och kontakten uppfattats. Det blir även möjligt att på gruppnivå mäta måluppfyllelsen.

Utveckla arbetet med särskilt utsatta grupper

Samverkan mellan omvårdnadsförvaltningen och socialförvaltningen gällande kvinnofrid har påbörjats. Förvaltningen har lämnat remissvar till Kommunförbundet Stockholms län (KSL) om förslag till länsgemensamt resurscentrum för hedersrelaterat problematik, Hedershus. Brottsofferföreningen Solna – Sundbyberg – Ekerö har till uppdrag att lämna stöd och hjälp till brottsoffer och vittnen, bistå vid domstolsförhandlingar, m.m. Föreningen erhåller verksamhetsbidrag i enlighet med tecknad samverkansöverenskommelse. Antalet personer som sökt kontakt med brottsofferjouren har ökat jämfört med tidigare år.

Tvårsektoriella frågor

Förvaltningen har fastställt en genomförandeplan gällande ”Hållbar jämställdhet” med fokus på ett könsmedvetet arbete i socialtjänstens biståndsbedömning. I enlighet med planen har ett seminarium under rubriken ”Jämställd Socialtjänst ur ett brukarperspektiv” anordnats under året och planering pågår för att använda s.k. fokusgrupper som ett verktyg för en kartläggning. Förvaltningen har även tagit fram könsuppdelad statistik. Resultatet av genomförandeplanen ska leda till att en handlingsplan tas fram för förvaltningens fortsatta arbete med jämställdhet.

Förvaltningen medverkar i projektet ”Basutbildning i samverkan kring migration, psykisk ohälsa och trauma” som bedrivs av Transkulturellt Centrum i samarbete med ett antal kommuner och organisationer. Projektet drivs med medel från Socialstyrelsen. Förvaltningens internationella arbete ”Nyfiken på Europa” fortsätter och en genomförandeplan för 2011/2012 har utarbetats. Under det gångna året har innehållet i detta arbete utvecklats som innebär att medarbetare har möjlighet att ansöka om att få inspiration och kompetensutveckling genom studieresor inom Europa. Fyra medarbetare som arbetar med relationsvåld har som ett led i att utveckla förvaltningens arbete med relationsvåld deltagit på ”Nordisk konferens - Våld och Behandling” i Oslo.

Förvaltningens handlingsplan för ”Hållbar jämställdhet”, deltagandet i projektet ”Basutbildning i samverkan kring migration, psykisk ohälsa och trauma” samt förvaltningens arbete med kvinnofrid och brottsoffer återknyter till CEMR:s deklaration om jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå - artikel 7; ”God förvaltning och samråd”, artikel 15; ”Social omsorg och sociala tjänster” samt artikel 18; ”Social integration”.

Miljöarbetet

Socialförvaltningen hyr sina lokaler av Stadsbyggnadsförvaltningen och har därför inte möjlighet att välja på vilket sätt dessa ska värmas upp. Förvaltningen är därmed beroende av hur staden på övergripande nivå tar sig an målet om 5 procents fjärrvärmeanvändning. I enlighet med stadens mål om utsortering av matavfall har matavfallsinsamling via ”Gröna Linjen” införts under 2011 för större delen av förvaltningen, dvs. för de verksamheter som ryms på Englundavägen i Solna Business Park. Sedan tidigare tas matavfallet tillvara inom den verksamhet som bedrivs vid Väsentorp och arbete är påbörjat med att införa detta inom ytterligare två verksamheter.

Socialförvaltningen har sedan flera år en kretsloppsanpassad avfallshantering och när det gäller leasing av tjänstebilar så uppgraderas dessa efter de senaste rönen inom miljöområdet. Inom ramen för arbetsmiljöarbetet bedrivs också ett strukturerat och samordnat arbete för sunda inomhusmiljöer.

Entreprenader och köp av verksamhet

Familjerätten utgörs till stor del av myndighetsutövning och nämnden upphandlar inte någon verksamhet. Inte heller drivs verksamhet i samverkan med andra kommuner.

Medarbetare

Rätt kompetens och bemanning för att bedriva verksamheten är en förutsättning för effektiv verksamhet. Medarbetarsamtalen används som ett tillfälle att inventera behovet i förhållande till verksamhetens utveckling. Upprättad kompetensutvecklingsplan har genomförts och utbildning har genomförts såväl gemensamt samt på enhetsnivå. Bland utbildningarna kan nämnas gruppleddarutbildning, utbildning i Lex Sarah, gemensam utbildning för nya medarbetare inom barn- och ungdomsvården. Förvaltningens stora satsning under året har varit att alla handläggare har deltagit i en grundläggande utbildning i nätverksarbete. Syftet med nätverksarbetet är att öka brukarmedverkan, involvera nätverket som en resurs och helhetssyn genom enhetsövergripande arbete.

Personalomsättningen ligger i nivå med staden totalt. För vissa enheter har dock omsättningen under året ökat samtidigt som ärendemängden också ökat vilket har gjort att personal har behövt hyras in.

Olika insatser har genomförts under året för att utveckla förvaltningens arbete med arbetsmiljön och handlingsplaner som gjorts i samband med medarbetarundersökningen har genomförts.

Uppföljning av internkontrollplan

I enlighet med nämndens *internkontrollplan* har förvaltningen under året sett över vissa befintliga ritlinjer och rutiner respektive tagit fram en del nya. Här kan särskilt nämnas de rutiner som tagits fram utifrån nya och utvidgade bestämmelser om Lex Sarah samt en översyn och revidering av delegationsordningen för verksamheten. Under året har förvaltningen utifrån stadens riktlinjer och synpunkter som framkommit i tidigare revision sett över internkontrollarbetet. Detta har bl.a. resulterat i att utformningen av nämndens internkontrollplan för kommande verksamhetsår justerats i enlighet med stadens anvisningar för den interna kontrollen.

Framtiden

De närmaste åren kommer både Solna stad och Sundbybergs stad att ha en kraftig befolkningsökning. Främst är det antalet barnfamiljer med mindre barn som ökar. Förvaltningens barnenhet har redan märkt av att antalet yngre barn som blir aktuella för en utredning eller insats har ökat. Denna utveckling ännu inte märkts av inom den familjerättsliga verksamheten men det gäller att följa utvecklingen för att i framtiden kunna möta eventuellt förändrade behov.

Inom Socialtjänstens område kan två stora utredningar – *Missbruksutredningen* och *Barnskyddsutredningen* – få omfattande konsekvenser för verksamheten i stort vad gäller ansvar, organisation, arbetssätt och inriktning. Inom det familjerättsliga området har utredningen ”Fortsatt förälder” (SOU 2011:51) kommit med förslag som på sikt kan innebära ett utökat ansvar för verksamheten. ”Modernare adoptionsregler” (SOU 2009:61) är en annan utredning som framöver kan komma att påverka verksamheten.

Inom den familjerättsliga verksamheten, liksom inom övriga delar av socialförvaltningen, gäller att utifrån väl övervägda prioriteringar fortsätta följa upp och utveckla de tjänster som kan tillhandahållas, allt med syftet att kunna erbjuda brukarna verkningsfulla insatser. För att kunna genomföra allt detta krävs att tillgången på kompetenta och engagerade medarbetar säkras. Att vara en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda en väl fungerande verksamhet med intressanta arbetsuppgifter, delaktighet och möjligheter till utveckling kommer därför att vara en nyckelfråga i det framtida arbetet med att uppnå en socialtjänst med bästa möjliga kvalitet.